

Coalitieakkoord 2019-2023
GROENLINKS, VVD, D66 en PARTIJ VAN DE ARBEID

DUURZAAM DOORPAKKEN!

Inhoud

Voorwoord

1 Klimaat

2 Duurzame verstedelijking en bereikbaarheid

3 Leefbaarheid en economie

4 Vitaal landelijk gebied

5 Openbaar bestuur

6 Financïen



Voorwoord

Vol trots presenteren wij 'Duurzaam doorpakken!', het coalitieakkoord voor de provincie Noord-Holland. Dit akkoord is het begin van een samenwerking tussen GroenLinks, VVD, D66 en Partij van de Arbeid. Er is veel dat ons bindt: we maken ons sterk voor een duurzame, bereikbare, leefbare en innovatieve provincie. Wij besturen onze provincie op een moderne, transparante manier, in samenwerking met de inwoners van Noord-Holland en onze partners. Wij kiezen voor een duidelijke koers, laten onze kleuren zien en gunnen elkaar successen.

Trots zijn wij op Noord-Holland: een prachtige provincie om te wonen, werken en vrije tijd door te brengen. De Noord-Hollandse economie draait uitstekend. De veelzijdigheid van onze inwoners, steden, dorpen en landschappen is indrukwekkend. Natuurgebieden en recreatiemogelijkheden zijn nooit ver weg. Veel Noord-Hollanders zijn heel tevreden over hun provincie. Wel zien wij grote opgaven die we de komende vier jaar willen aanpakken. Hoe gaan we om met de grote dynamiek en ruimtelijke druk in de metropoolregio Amsterdam? Op welke manier zorgen we dat onze economie vitaal en onze provincie goed bereikbaar blijft? Hoe beschermen we het klimaat en ons cultureel erfgoed en geven we de transities in de energievoorziening, landbouw en mobiliteit vorm? Op welke wijze versterken we de biodiversiteit, de waterkwaliteit, de leefbaarheid en het landschap? En hoe borgen we een democratisch, transparant en inclusief bestuur, waarbij iedereen gehoord wordt, zijn inbreng kan leveren en de lusten en lasten eerlijk verdeeld worden?

Met die grote opgaven gaan wij aan de slag. Wij investeren in duurzaamheid, schone energie, goede bereikbaarheid per auto, fiets en openbaar vervoer, een gezonde leefomgeving vol mooie natuur, schoon water, natuurinclusieve landbouw en open landschap. Wij maken ruimte voor woningen, duurzame energieopwekking, werk en mobiliteit. En deze investeringen zijn mogelijk zonder belastingverhoging; wij houden het laagste opcententarief van Nederland.

Dit is een akkoord op hoofdlijnen. Geen dik en dichtgetimmerd verhaal. Dit akkoord bevat onze speerpunten, maar onze betrokkenheid is veel breder. Beleid dat niet in dit akkoord wordt genoemd, zetten we voort. Daarbij realiseren we ons dat de wereld snel verandert. We benutten nieuwe kansen en ontwikkelingen. Wij hebben vertrouwen in elkaar en laten dat zien. En we geven ruimte aan Provinciale Staten en onze partners. Dat hebben we gedaan bij de totstandkoming van dit akkoord, door hen te vragen hun prioriteiten te benoemen. En dat blijven we doen. Wij verheugen ons op het debat, in een open en constructieve sfeer.

Duurzaam doorpakken: samen gaan we het doen!

Zita Pels	GroenLinks
Cees Loggen	VVD
Ilse Zaal	D66
Adnan Tekin	Partij van de Arbeid





1 Klimaat

De energietransitie biedt kansen voor de Noord-Hollandse economie en verduurzaming van onze samenleving. Tegelijkertijd stelt zij ons voor een flinke opgave met een hoge urgentie. Het is dan ook vanzelfsprekend dat inspanningen om deze energietransitie vorm te geven, in alle provinciale beleidsterreinen terugkomen. Dit vraagt coördinatie en een voortdurende integrale benadering. Wij onderschrijven de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs en werken mee aan de uitvoering van Rijksambities. We hechten eraan zelf te bepalen hoe deze ambities in onze provincie worden ingevuld. Daarnaast moeten de lusten en lasten van de energietransitie eerlijk worden verdeeld, gelet op het maatschappelijk draagvlak en de financiële consequenties.

Routekaart en Energieakkoord

Om onze klimaatambities te realiseren zetten we stevig in op energiebesparing, versnelling van de opwekking van duurzame energie, innovatie en samenwerking met onze partners. In de Regionale Energiestrategieën maken we met hen afspraken over de optimale wijze om de opwekking van duurzame energie te versnellen. In een routekaart tot 2030 werken we uit welke maatregelen we zelf treffen. Daarbij zetten we, samen met de Omgevingsdiensten, in op strikte handhaving van wet- en regelgeving voor energiebesparing bij bedrijven. Daarnaast verbreden wij de inzet van het Servicepunt Duurzame Energie met het thema circulaire economie en zorgen wij ervoor dat deze kennis ook beschikbaar komt voor burgerinitiatieven. Ten slotte is onderdeel van de routekaart een impact-analyse van de CO_2-effecten van ons beleid en onze projecten, alsmede de effecten daarvan op welzijn en welvaart. Samen met gemeenten, woningcorporaties en andere stakeholders sluiten we een eerlijk, haalbaar en betaalbaar Energieakkoord, op basis van de routekaart. In het Energieakkoord maken we ook afspraken met gemeenten over kennisdeling en over het benutten van kansen die landelijke regelingen bieden. We richten een fonds op voor de uitvoering van het Energieakkoord.

De energietransitie vergt ook een goede energie-infrastructuur. Wij zetten ons hiervoor in. Daarnaast formuleren we een visie op de benutting van de bodem voor warmtenetten, warmte-koudeopslag en ondergrondse energie-infrastructuur. Om restwarmte en CO_2 optimaal te benutten maken we een warmte- en CO_2-kaart.

Windenergie

Om de energietransitie vorm te geven is ruimte nodig voor de plaatsing van windmolens. Het heeft onze voorkeur om zoveel mogelijk windmolens op zee te plaatsen. Echter, ook op het land zal de plaatsing van windmolens nodig zijn. Daarom wijzigen wij het beleidskader Wind op land. Wij zien veel maatschappelijke initiatieven die ruimte vragen voor windmolens en die op draagvlak kunnen rekenen. Samen met partners werken we aan Regionale Energiestrategieën. De resultaten daarvan verankeren we in ons ruimtelijk beleid. Binnen de Metropoolregio



Amsterdam (MRA) bieden wij, vooruitlopend hierop, ruimte voor de plaatsing van windmolens op basis van het principe 'ja, mits'. Dit betekent dat niet op elke locatie windmolens kunnen worden geplaatst, maar dat een zorgvuldige afweging zal plaatsvinden. Buiten de MRA hanteren wij een restrictief 'nee, tenzij'-beleid, tot het moment van vaststelling van de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord, waarin duidelijk zal worden op welke plaatsen draagvlak is voor de plaatsing van windmolens. Tot dat moment zijn alleen burgerinitiatieven voor nieuwe windmolens mogelijk wanneer breed draagvlak is aangetoond en een goede landschappelijke inpassing is gegarandeerd. Wij kunnen ondersteuning bieden bij de uitvoering van draagvlakonderzoek.

Zonne-energie

Ook zonne-energie kan een aanzienlijke bijdrage leveren aan de opwekking van duurzame energie. Wij zetten het huidige beleid voor zonneakkers voort en zien kansen om op meer locaties zonne-energie mogelijk te maken. We richten ons in de eerste plaats op het benutten van de capaciteit van daken, parkeervoorzieningen en bedrijventerreinen. Daarnaast gaan we onze provinciale wegen en gebouwen optimaal benutten. Waardevolle landbouwgrond en natuurgebieden worden ontzien. We stimuleren gemeenten om kansen in kaart te brengen, initiatieven aan te jagen en knelpunten op te lossen. We stellen hiervoor kennis en middelen beschikbaar en stellen een zonne-aanjager aan. In een pilot onderzoeken we of zonneakkers in de Schipholregio tevens een bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van de ganzenoverlast. Verder zien we kansen voor zonne-energie in het IJsselmeer, de combinatie van zonne- en windenergie op één locatie en een pilot voor drievoudig ruimtegebruik, waarbij zonne-energie wordt gecombineerd met verbetering van de bodemkwaliteit en biodiversiteit.

Biomassacentrales

Er is steeds meer maatschappelijke weerstand tegen biomassacentrales, onder andere omdat deze veel fijnstof uitstoten. Wij wenden onze invloed aan om de uitbreiding van bestaande of bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan.

Aqua- en geothermie, blauwe energie en warmte-koudeopslag

Innovatie is een wezenlijk onderdeel van de energietransitie en biedt economische kansen. Waar mogelijk willen wij dit stimuleren. Voorbeelden daarvan zijn aquathermie, blauwe energie, geothermie en warmte-koudeopslag. Voor geothermie willen we samenwerken met gemeenten en marktpartijen in een geo-alliantie, waarbij we monopolieposities voor marktpartijen willen voorkomen.

Waterstof en energiehavens

Waterstof heeft veel potentie als duurzame-energieoplossing voor personen- en vrachtvervoer. De havens in het Noordzeekanaalgebied en Den Helder kunnen zich ontwikkelen tot energiehavens voor het onderhoud van de windparken op zee en de productie en opslag van waterstof.





2 Duurzame verstedelijking en bereikbaarheid

Noord-Holland kent een prachtige combinatie van stad en platteland, natuur en cultuur, rust en dynamiek. De Metropoolregio Amsterdam heeft een sterke internationale aantrekkingskracht en kent een grote vraag naar woningen, werklocaties en bereikbaarheid, en een grote behoefte aan natuur, cultuur en landschap. Ook Noord-Holland Noord wordt gekenmerkt door sterke economische clusters, zoals de agrarische en offshore sector, en biedt daarnaast een weids landschap.

Ruimtelijke ordening

Omdat we veel functies in een beperkte ruimte willen combineren, is een goede ruimtelijke ordening belangrijk. Onze sturingsfilosofie is gebaseerd op de Omgevingswet: lokaal wat kan, regionaal wat moet. We vertalen de ambities van dit coalitieakkoord zo spoedig mogelijk in de Omgevingsverordening. Het Noord-Hollandse landschap is ons dierbaar. Daarom willen we dit landschap behouden en gaan we ongewenste ruimtelijke effecten tegen. Wanneer ontwikkelingen in andere provincies leiden tot negatieve effecten in Noord-Holland, zoals in het geval van varend ontgassen, stellen wij deze in interprovinciaal verband aan de orde.

Wonen

De vraag naar betaalbare woningen in onze provincie is groot en neemt nog steeds toe. Wij vinden het belangrijk om in deze behoefte te voorzien en de woningbouwproductie te versnellen. Tegelijk willen wij de transitie maken naar een volledig klimaatneutrale en circulaire bouw. Een goede ruimtelijke inpassing van woningbouwprojecten is daarbij belangrijk.

In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) continueren we het huidige beleid, dat erop is gericht de woonopgave binnenstedelijk en rond OV-knooppunten te realiseren en het landschap te beschermen. Wij stellen de komende jaren middelen beschikbaar voor de inzet van de aanjaagteams, zowel in de MRA als daarbuiten. Daarnaast zetten we een bouwambassadeur in om verbindingen te leggen tussen de verschillende initiatieven. Hiermee lossen wij knelpunten op en helpen we gemeenten om de woningbouwproductie te versnellen.

Buiten de MRA willen we woonakkoorden sluiten met gemeenten en stakeholders om de lokale behoefte aan woningen in beeld te brengen en knelpunten op te lossen. In deze woonakkoorden maken we afspraken om de volledige nieuwbouwopgave klimaatneutraal en circulair te realiseren.
Deze wens mag er echter niet toe leiden dat de realisatie van sociale huurwoningen wordt belemmerd.



We sluiten deze woonakkoorden als uit onderzoek blijkt dat er aantoonbaar behoefte is aan nieuwbouwwoningen voor lokale of economisch gebonden woningzoekenden. Als deze vraag niet binnen de kernen kan worden gerealiseerd, bieden wij ruimte voor kleinschalige woningbouw in het landelijk gebied, aan de randen van de kern. Voorwaarde is dat woningen volledig klimaatneutraal en circulair gebouwd en landschappelijk goed ingepast worden. De Adviescommissie Ruimtelijke Ordening (ARO) en Provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit (PARK) adviseren vroeg in het proces over de ruimtelijke kwaliteit. We wijzigen de samenstelling van de ARO om beter recht te doen aan de integraliteit van onze Omgevingsvisie.

De MRA is een economische motor die veel expats aantrekt. De gemeente Amsterdam heeft positieve ervaringen met de begeleiding van expats bij het vinden van woonruimte. Wij gaan met de gemeente Amsterdam verkennen wat de meerwaarde is van uitbreiding van deze begeleiding voor alle Noord-Hollandse gemeenten. Hiermee zorgen we voor een betere aansluiting tussen de woonwensen van expats en de huisvestingsmogelijkheden in de Noord-Hollandse gemeenten.

OV-knooppunten

Het beleid voor OV-knooppunten wordt voorgezet. We stimuleren woningbouw en bedrijvigheid rondom de 60 treinstations en vier grote busstations die zijn aangewezen als OV-knooppunt. De gemeenten ontwikkelen deze knooppunten zelf. Wij geven ruimte aan gemeenten om binnen de voorwaarden van het huidige OV-knooppuntenbeleid zelf te bepalen hoe ze deze woningbouw vormgeven en of ze meer woningen bouwen dan eerder is vastgesteld. Deze verruiming geldt alleen bij binnenstedelijke OV-knooppunten.

Datacenters

Noord-Holland is een aantrekkelijke vestigingslocatie voor datacenters. We willen deze ontwikkeling verder faciliteren en daarmee de ICT-sector versterken. Daarbij hebben we oog voor het effect van datacenters op het landschap, het benutten van de restwarmte en de energievoorziening. We verankeren dit in ons beleid.

Mobiliteit

Om Noord-Holland in de toekomst bereikbaar te houden moet worden geïnvesteerd in alle vervoersmodaliteiten. Vanwege de druk op de ruimte krijgen openbaar vervoer en vervoer per fiets extra aandacht. Zo starten we een onderzoek naar het doortrekken van de Noord-Zuidlijn naar Zaanstad en Purmerend. Daarover maken we binnen deze coalitieperiode bestuurlijke afspraken met de regio en het Rijk. Daarnaast vinden we het van belang dat de Noord-Zuidlijn wordt doorgetrokken naar Schiphol en Hoofddorp. Ook zetten we ons bij het Rijk in voor een verdubbeling van het spoor tussen Alkmaar en Den Helder en stellen we middelen beschikbaar voor het oplossen van knelpunten in of nabij Den Helder. Als de economische vitaliteit in Den Helder toeneemt, moet gekeken worden of de bereikbaarheid zich evenredig ontwikkelt. Verder leveren we een financiële bijdrage aan het bereikbaar houden van de Gooi- & Vechtstreek, aangezien deze bereikbaarheid van groot belang is voor de vitaliteit van de regio.

Verbinding A8-A9

De huidige voorkeursvariant van de verbinding A8-A9 zal verder onderzocht worden. Om het landschap te sparen zal gekeken worden of het mogelijk is de weg verdiept of in een tunnel aan te leggen. In dit onderzoek worden ook klimaatadaptatie en de aansluiting van Krommenie en Assendelft op openbaar vervoer meegenomen. Leidend bij de definitieve keuze voor een voorkeursvariant is het behoud van de Werelderfgoedstatus van de Stelling van Amsterdam. Om op korte termijn iets te doen aan de grote overlast voor de omwonenden van de N203 bij Krommenie investeren we in de leefbaarheid, bijvoorbeeld in maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren.



Bereikbaarheid Bollenstreek

Het programma Bereikbaarheid Bollenstreek wordt gefaseerd gerealiseerd. De investeringen in hoogwaardig openbaar vervoer en fiets worden in deze collegeperiode uitgevoerd. De Nieuwe Bennebroekerweg wordt opgewaardeerd om de nieuwe woonwijken in Hoofddorp, nu en in de toekomst, goed te ontsluiten. Alle Noord-Hollandse belanghebbenden zullen opnieuw gehoord worden over de voorkeursvariant. Naar aanleiding van deze gesprekken zal, op basis van het Noord-Hollandse belang, opnieuw gesproken worden met de provincie Zuid-Holland over de verdere realisatie van de weg en de voorkeursvariant.

Broek in Waterland

Om het leefbaarheidsprobleem in Broek in Waterland op te lossen zal, in lijn met het proces van co-creatie dat is doorlopen, een tweebaans-onderdoorgang van de N247 worden aangelegd. Zo worden de twee delen van het dorp weer met elkaar verbonden en ontstaat meer ruimte voor fietsers en voetgangers. We leveren een bijdrage aan de realisatie van de onderdoorgang.

Bereikbaarheid kust Zuid-Kennemerland

De Noord-Hollandse kust is een geliefd recreatiegebied. De vele bezoekers en het grote aanbod aan recreatiemogelijkheden leiden in het hoogseizoen en op andere piekmomenten tot congestie en bereikbaarheidsproblemen, met name in het kustgebied van Zuid-Kennemerland. Wij willen deze problematiek samen met onze partners aanpakken in een nieuw programma Bereikbaarheid Kust Zuid-Kennemerland. Hierbij richten we ons op slimme OV-oplossingen, investeringen in fietsbereikbaarheid, het afstemmen van pendelvervoer met parkeerbeleid en andere innovatieve vormen van verkeersmanagement. Met een structurele bijdrage aan dit programma anticiperen we bovendien op de bereikbaarheid tijdens grote evenementen zoals SAIL Amsterdam en de komst van de Formule-1 in Zandvoort.

Houtribdijk

De bereikbaarheid van de MRA moet ook in de toekomst gewaarborgd zijn. De verbinding over de Houtribdijk is daarbij van groot belang om het vervoerssysteem toekomstbestendig te maken. Wij willen samen met de provincie Flevoland en Rijkswaterstaat een onderzoek uitvoeren of een brug- in plaats van een dijkverbinding de bereikbaarheid kan vergroten en tegelijkertijd de waterkwaliteit en biodiversiteit in het Markermeer en IJmeer kan versterken. Bij dit onderzoek betrekken wij alle verkeersmodaliteiten.

Openbaar vervoer

De woonopgave in de MRA is groot. De verstedelijkingsopgave is alleen mogelijk als tegelijkertijd wordt gezorgd voor een goede ontsluiting door een toekomstbestendig mobiliteitssysteem. Wonen en werken, en oude en nieuwe woongebieden moeten duurzaam met elkaar worden verbonden. Een duurzaam, voor iedereen toegankelijk en samenhangend OV-systeem is daarbij van groot belang. Samen met onze partners stellen we een OV-visie 'Toekomstbestendige bereikbaarheid' op. Daarbij is niet alleen de mobiliteit binnen de MRA, maar ook de verbinding tussen de MRA en de aanliggende regio's van essentieel belang. We kijken daarbij naar mobiliteit in de volle breedte. Ook besteden we in de visie nadrukkelijk aandacht aan nieuwe concepten zoals *mobility as a service* en de beschikbaarheid van voldoende en hoogwaardig ingerichte P&R-locaties. We stellen een OV-fonds in voor investeringen in het openbaar vervoer.

De OV-verbindingen in de verschillende concessiegebieden moeten goed op elkaar zijn afgestemd, zodat OV-gebruikers ongestoord kunnen reizen. Wij zorgen, in overleg met de Vervoerregio en de gemeenten, voor onbelemmerde verbindingen en pakken knelpunten aan. Daarbij richten we ons niet alleen op de aansluiting tussen de MRA en Noord-Holland Noord, maar ook op de samenhang met de concessies in de aangrenzende provincies.



Fiets

De fiets is in toenemende mate een belangrijk onderdeel van de vervoersketen en van groot belang voor het bereikbaar houden van Noord-Holland. Steeds meer mensen gebruiken de fiets voor het woon-werkverkeer, waarmee zij steeds meer een alternatief voor de auto is. Daarnaast draagt fietsen bij aan een gezonde leefstijl. Om fietsverkeer te faciliteren zijn meer snelfietsroutes nodig. Wij intensiveren het fietsbeleid en investeren in nieuwe snelfietsroutes in de regio's Alkmaar, Haarlem-IJmond en Gooi- & Vechtstreek. We stellen hiervoor extra middelen beschikbaar. De spitspont bij Velsen is een belangrijk onderdeel van het regionaal fietsnetwerk. Wij willen dat deze verbinding behouden blijft en spannen ons, in overleg met het Gemeentelijk Vervoersbedrijf, de regio en Rijkswaterstaat, in om dit te bewerkstellingen.

Veel reizigers maken gebruik van de fiets om van huis of werk naar OV-knooppunten te gaan en vandaar verder met het openbaar vervoer te reizen. Daarom willen we dat er voldoende fietsenstallingen zijn bij OV-knooppunten en andere belangrijke overstappunten. Wij brengen de huidige vraag en aanbod in beeld en stellen middelen beschikbaar om mogelijke knelpunten op te lossen.

Fietsveiligheid is een randvoorwaarde bij aanleg en onderhoud van provinciale infrastructuur. De komende jaren gaan we mogelijke knelpunten rond fietsveiligheid bij provinciale wegen in kaart brengen en waar mogelijk versneld oplossen, zoals bij de N203.

Goederenvervoer over water

Wij willen het goederenvervoer over water actief stimuleren als duurzaam alternatief voor goederenvervoer over de weg. Hiermee dragen we bij aan een transitie in het goederenvervoer. Dit willen we bereiken door het behouden en uitbreiden van watergebonden logistieke bedrijventerreinen en laad- en loskades. Wij stellen een netwerkregisseur aan voor een periode van twee jaar. Ook onderzoeken we of aansluiting mogelijk is bij de Green Deal zeevaart, binnenvaart en havens. Ten slotte verkennen we, samen met gemeenten, of Kernnet het ruimtelijke ordeningsprincipe kan worden voor ontwikkellocaties.

Bermbeheer

Om versnippering van natuurgebieden tegen te gaan en de biodiversiteit te versterken, nemen wij de aanleg van faunapassages standaard mee bij realisatie en onderhoud van provinciale wegen. We beheren onze bermen natuurvriendelijk, waarbij verkeersveiligheid randvoorwaardelijk is.

Schiphol

De mainport Schiphol zorgt voor internationale bereikbaarheid. Dit is goed voor het Noord-Hollandse vestigingsklimaat en biedt werkgelegenheid op alle scholingsniveaus. Naast de lusten is het goed ook de lasten in de vorm van geluidshinder, CO_2-emissies, fijnstof en veiligheidsrisico's te erkennen. Overheid en sector hebben samen een verantwoordelijkheid om deze lasten terug te dringen, met oog voor de belangen van omwonenden en milieuorganisaties. Het overleg op nationaal niveau is richtinggevend; deze collegeperiode volgen we de nationale ontwikkelingen nauwgezet. Voor toekomstige ontwikkelingen blijven een aanzienlijke inzet van stillere en schonere vliegtuigen en substantieel minder nachtvluchten de voorwaarden waaraan Schiphol moet voldoen, alvorens de luchthaven zich gematigd en in balans met de leefomgeving binnen de gemaakte afspraken kan ontwikkelen.
We zien dat Schiphol zich steeds meer ontwikkelt tot een knooppunt voor verschillende manieren van vervoer. Mede in dat licht zijn wij voorstander van de substitutie van vliegtuig naar trein voor korte afstanden en het creëren van ruimte voor internationale treinen.



Noordzeekanaalgebied

In de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 hebben wij, met onze partners, de regionale belangen voor dit gebied geformuleerd. Wij beschouwen deze visie als basis voor afspraken over de zonering van woningbouw en (havengebonden) bedrijventerreinen en voor het gesprek over transformatieopgaven. Zowel de havenontwikkeling als de beschikbaarheid van voldoende woningen zijn van groot belang voor Noord-Holland.

Als de woonopgave noodzakelijk maakt dat de zonering wordt aangepast, mag dit niet leiden tot afname van de benodigde maritieme en nautische ruimte voor (havengebonden) bedrijventerreinen. Deze ruimte is immers ook noodzakelijk om verduurzaming van de haven en de ontwikkeling van duurzame-energiehavens mogelijk te maken. Hierover gaan we graag het gesprek aan met onze partners.





3 Leefbaarheid en economie

Noord-Holland is een dynamische provincie, waar 2,8 miljoen mensen wonen en 1,6 miljoen mensen hun werk vinden. En daar zijn we trots op. De Noord-Hollandse economische structuur is vitaal en veelzijdig. Tegelijkertijd heeft deze dynamiek effect op de leefomgeving. In sommige regio's staat de luchtkwaliteit onder druk, ervaren mensen geluid- of geurhinder of zijn er risico's als gevolg van schadelijke stoffen. Wij willen dat Noord-Holland een gezonde leefomgeving is. Onderdeel van een gezonde leefomgeving is ook het ondersteunen van een gezonde leefstijl, een rijk cultureel aanbod en het behoud van ons cultureel erfgoed.

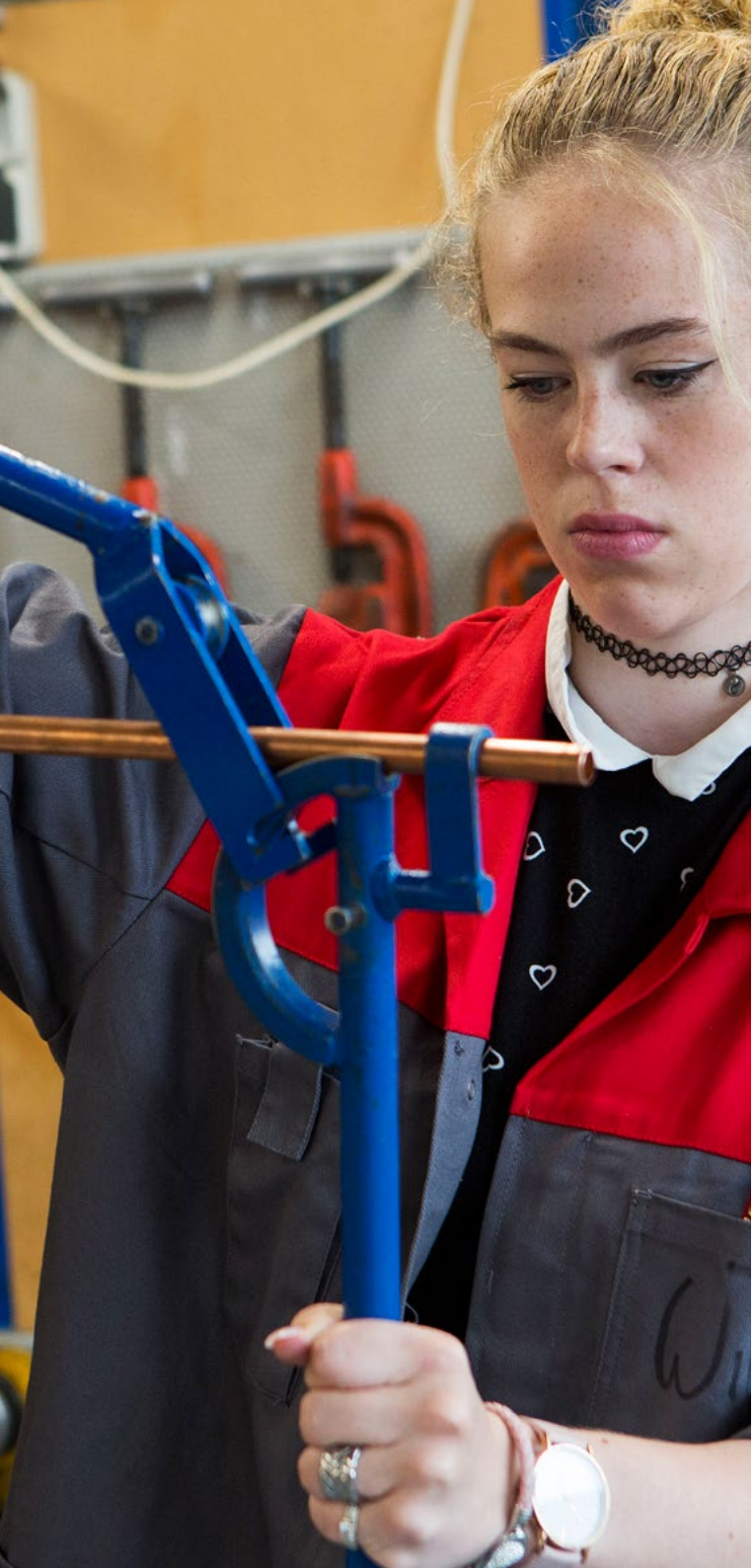
Economie en inclusieve arbeidsmarkt

Wij streven naar een optimaal vestigingsklimaat voor ondernemers in Noord-Holland. Een nationaal en Europees gelijk speelveld is hierbij van groot belang. We stellen geen strengere normen dan de wettelijke, maar stimuleren bedrijven om duurzame maatregelen te nemen. De provincie ondersteunt het vestigingsklimaat door in te zetten op goede bereikbaarheid, goede ruimtelijke ordening en een gezonde leefomgeving. Om de verduurzaming van de economie te versnellen, ondersteunen en stimuleren we over de volle breedte duurzame innovatie. Hiervoor stellen we middelen beschikbaar.

De circulaire economie is erop gericht om producten en grondstoffen zoveel mogelijk opnieuw te gebruiken. Wij stimuleren ondernemers om de transitie naar deze circulaire economie te maken. Zo ondersteunen we initiatieven door participaties vanuit verschillende fondsen en stellen we subsidies beschikbaar. Deze participaties en subsidies zijn primair gericht op innovatie, verduurzaming en CO_2-reductie. Samen met gemeenten en ondernemers richten we een platform op om kennis te delen en belemmeringen weg te nemen. Daarnaast ondernemen we initiatieven om afvalstromen te verminderen en voedselverspilling tegen te gaan. Het platform maakt gebruik van de expertise en het netwerk van het Servicepunt Duurzame Energie.

Omdat duurzaam ruimtegebruik en herstructurering van bedrijventerreinen van belang zijn, continueren wij de HIRB-regeling als 'HIRB-plus-regeling' en stellen wij hiervoor subsidie beschikbaar. We formuleren aanvullende ambities op het terrein van leefbaarheid, verduurzaming en CO_2-reductie. Transformatie van bedrijventerreinen naar bijvoorbeeld woonlocaties is alleen mogelijk als voldoende vestigingslocaties beschikbaar blijven.

Hoogwaardige en snelle digitale verbindingen zijn van groot belang voor zowel de economische ontwikkeling als de energietransitie. Daarom nemen we initiatieven om de aanleg van digitale infrastructuur mogelijk te maken als marktontwikkelingen achterblijven of bij onvoldoende dekking in het landelijke gebied, overigens zonder daarbij het marktevenwicht te verstoren.



Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is belangrijk voor onze economie en arbeidsparticipatie. Iedereen moet kunnen meedoen, ook mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. We stimuleren de samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden, die plaatsvindt op campussen en in programma's zoals House of Skills. Vanuit deze samenwerking ondersteunen we projecten uit het Regionaal Investeringsfonds. We continueren de extra inzet op Techport. Daarom willen we, na evaluatie, de huidige regeling voor ondersteuning van de campusvorming voortzetten. Wij continueren de inzet van onze werkambassadeur en kiezen daarbij voor extra focus op energietransitie, verduurzaming van de havens en transformatie van de agrarische sector. Hierbij is een inclusieve arbeidsmarkt een belangrijk uitgangspunt.

Gezonde leefomgeving

Het bevorderen van een gezonde leefomgeving vraagt om een programmatische aanpak en een financiële impuls in de vorm van een Leefbaarheidsfonds. Ons huidige milieubeleid krijgt een plaats in dit programma, met speciale aandacht voor de problematiek rond zeer zorgwekkende stoffen en verbetering van de luchtkwaliteit conform het Schone Lucht Akkoord. Wij zien erop toe dat de Europese en landelijke normen gehandhaafd worden. Hiertoe intensiveren wij de bestaande monitoring en handhaving. Wij leggen geen bovenwettelijke normen op. Wel gaan we met betrokken partijen in gesprek om te verkennen waar de WHO-normen, die wettelijk verplicht worden in 2050, versneld kunnen worden gerealiseerd. Hierbij maken we gebruik van innovaties en de betrokkenheid van bewoners. We willen de milieudialogen verder ontwikkelen. Daarnaast leggen we nadrukkelijk de koppeling met onze BRZO-taken (Besluit risico zware ongevallen). We sluiten aan bij het landelijk asbestfonds en onderzoeken of een koppeling gemaakt kan worden tussen de sanering van asbestdaken en het stimuleren van de opwekking van zonne-energie.

Het Rijk heeft de taak om voldoende geluidswerende maatregelen te nemen rond Rijkswegen. Wij trekken met gemeenten op om dit te borgen. In uitzonderlijke gevallen zijn we bereid om, in nauw overleg met onze partners, op knelpuntlocaties acute problemen op te lossen. Wij stellen hiervoor incidenteel middelen beschikbaar uit het Leefbaarheidsfonds.

Om de luchtkwaliteit te verbeteren, stellen steeds meer gemeenten milieuzones in. Wij gaan met het Rijk en gemeenten die milieuzones hebben ingesteld, of voornemens zijn dit te doen, in overleg om gezamenlijke uitgangspunten voor milieuzones te ontwikkelen en kennis te delen. Naast de inrichting van milieuzones willen gemeenten de binnenstedelijke distributie schoner en CO_2-neutraal maken. Ook hier zien wij mogelijkheden om de kennisuitwisseling te verbeteren door ervaringen en methodieken beschikbaar te stellen en te delen.

Cultuur en erfgoed

In onze cultuur en ons cultureel erfgoed ligt een belangrijk deel van de geschiedenis en identiteit van de Noord-Hollanders. Wij zijn hier trots op en willen dit beschermen en delen.

(Onderwater)archeologie

Archeologie toont ons de sporen van het verleden. In de afgelopen jaren is een aantal mooie vondsten gedaan, zoals een prehistorische kano, die is tentoongesteld in het Huis van Hilde, en een zijden jurk uit het Palmhoutwrak voor de kust van Texel. Wij zetten onze inspanningen voort en stellen hiervoor middelen beschikbaar.

Stelling van Amsterdam en liniedijken

De Stelling van Amsterdam is één van de Noord-Hollandse Werelderfgoederen. De afgelopen jaren hebben we ons ingespannen om de forten te beschermen en een nieuwe bestemming te geven. Wij continueren onze inzet en verkennen op welke wijze we ook de landschappelijke, recreatieve en educatieve waarde van de liniedijken kunnen versterken. Wij willen hier een financiële bijdrage aan leveren.



Rijksmonumenten

Rijksmonumenten moeten behouden blijven en toegankelijk zijn voor het publiek. De provincies zijn verantwoordelijk voor de verdeling van rijksmiddelen voor restauratie van rijksmonumenten. Ook wij blijven hiervoor middelen beschikbaar stellen.

Cultuureducatie en bibliotheken

Cultuureducatie biedt jongeren zicht op onze culturele rijkdom, het laat hen cultuur beleven en hun talenten ontwikkelen. We zetten het matchingsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit voort, waarin we samenwerken met het Rijk. Hiervoor stellen we cofinanciering beschikbaar. Ook onderkennen we de waarde van bibliotheken en verhogen we onze bijdrage aan Probiblio, zodat we aansluiten bij de landelijke innovatieagenda.

Sport

Sport is goed voor de gezondheid en voor veel Noord-Hollanders een geliefde vorm van vrijetijdsbesteding. We onderschrijven het belang van (breedte)sport en ondersteunen een aantal belangrijke sportieve evenementen, zoals de Dam-tot-Damloop en de Wandelvierdaagse. Uitsluiting en discriminatie in de sport moet worden tegengegaan en acceptatie van LHBTIQ+ moet bevorderd worden. We zien hier een rol voor Sportservice Noord-Holland, dat een groot netwerk heeft onder sportverenigingen. Ook kan Sportservice sportverenigingen helpen bij de verduurzaming van sportaccommodaties, waardoor sportverenigingen op termijn besparingen kunnen inboeken. Wij leveren hier een financiële bijdrage aan. De focus ligt hierbij niet op de ontwikkeling van nieuwe initiatieven, maar op het koppelen van kennis over provinciaal en gemeentelijk beleid en regelingen aan de vraag en behoefte van Noord-Hollandse sportverenigingen.





4 Vitaal landelijk gebied

Noord-Holland kent een enorme variatie aan waardevolle landschappen, natuurgebieden en wateren: de duinen, weilanden en polders, bossen, heidevelden, de Waddenzee en Texel, de Noordzeekust en het IJsselmeer, Markermeer en Gooimeer. Deze gebieden zijn rijk aan kwetsbare plant- en diersoorten die onze bescherming verdienen. Tegelijkertijd bieden ze ruimte voor rust en ontspanning, dus moeten ze voor iedereen gemakkelijk toegankelijk zijn. Zeker in onze dichtbevolkte provincie is een groene leefomgeving immers belangrijk voor onze gezondheid en een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat.

De water- en natuurkwaliteit staan onder druk. De aantasting van ons ecosysteem heeft een negatieve invloed op de basis van ons leven. Behoud en herstel ervan zijn van groot belang voor ons welzijn en voor de natuur zelf. Ook kent het landelijk gebied een aantal uitdagingen voor zijn gebruiksfuncties, zoals bodemdaling in de veenweidegebieden, ruimte voor klimaatadaptatie en een transitie in de agrarische sector. Deze vraagstukken zijn sterk verweven en vragen een integrale aanpak. Wij gaan deze uitdaging aan, in samenspraak met onze partners en met de bewoners van ons landelijk gebied.

Klimaatadaptatie en bodemdaling

Klimaatverandering brengt urgente opgaven voor het watersysteem met zich mee. Afhankelijk van weersomstandigheden worden we geconfronteerd met tekorten of juist overschotten, met langdurige droogte of juist grote neerslag. Water zal in de komende decennia een leidend principe in onze ruimtelijke ordening zijn. Om een waterrobuust Noord-Holland te garanderen willen we in 2020 een Integraal Waterakkoord sluiten met onze partners. Hieraan koppelen wij middelen voor klimaatadaptatie. Daarnaast bespreken we met de waterschappen of de representatieve verdeling van de geborgde zetels nog aansluit bij de huidige maatschappelijke opgaven en verhoudingen.

Bodemdaling is een vraagstuk dat ons in de veenweidegebieden voor dilemma's stelt, die gevolgen hebben voor de gebruiksfuncties in deze gebieden. Bovendien leidt veenoxidatie tot CO_2-uitstoot. Wij zetten ons in om gebiedsgericht, aan de hand van regionale bodemdalingsvisies, de bodemdaling te stoppen of te remmen en waar mogelijk te herstellen. Voor de aanpak van bodemdaling bestaat niet één oplossing; maatwerk is nodig. Dat doen we niet alleen, maar samen met onze partners, waaronder het Rijk. De bestaans- en rechtszekerheid van de betrokkenen bij de veenweidegebieden verliezen we niet uit het oog. Wij continueren onze inzet in het Innovatieprogramma Veen en het Veenweiden Innovatie Centrum. Verder stimuleren we agrarische ondernemers om hun bedrijfsvoering aan te passen en bevorderen we de marktkansen van deze producten. Vanzelfsprekend monitoren we de resultaten van ons beleid.



Het initiatief Amsterdam Wetlands is waardevol en draagt op onderdelen bij aan provinciale doelen, zoals het tegengaan van bodemdaling, het vergroten van de biodiversiteit en het verbeteren van de waterkwaliteit. Op deze onderdelen ondersteunen wij dit initiatief, stellen hiervoor middelen beschikbaar en zoeken we afstemming met de betrokken partijen.

Door klimaatverandering en zeespiegelstijging, in combinatie met bodemdaling, kan sneller verzilting optreden. Voor agrarische ondernemers, drinkwaterbedrijven en de natuur kan verzilting een probleem zijn. Daarom onderzoeken wij de effecten van verzilting.

Biodiversiteit en waterkwaliteit

Biodiversiteit en een goede waterkwaliteit zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom stellen wij in 2020 een Masterplan biodiversiteitsherstel op. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) levert een grote bijdrage aan dit biodiversiteitsherstel door nieuwe natuurgebieden te realiseren en bestaande natuurgebieden te verbinden. Afronding van het NNN in 2027 blijft ons doel. In deze collegeperiode willen wij 3.000 hectare nieuwe NNN realiseren. Dat kan alleen door integrale gebiedsprocessen, samen met onze partners, onder leiding van gebiedsregisseurs. Zij worden uitgerust met een goed gevulde instrumentenkoffer, waarin instrumenten zitten als verwerving, het vergroenen of afkopen van pachtcontracten, volledige schadeloosstelling en, als uiterst middel, onteigening. Om dit mogelijk te maken storten we aanvullende middelen in de reserve Groen. Agrarisch natuurbeheer past enkel binnen het NNN als sprake is van 'duurzaam agrarisch natuurbeheer', waarbij de beheerder zich committeert aan langjarig beheer van NNN-waardige kwaliteit.

Samen met de waterschappen werken wij aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027. Om deze doelen te bereiken moet nog veel gebeuren, want veel waterlichamen voldoen nog niet aan de normen. Daarom starten wij in 2020 een pilot in een specifiek waterlichaam om te bekijken of we daar versneld alle KRW-doelen kunnen realiseren. De leereffecten van deze pilot gebruiken wij om onze aanpak in de andere waterlichamen desgewenst bij te stellen. Zowel voor reguliere KRW-maatregelen als voor de pilot stellen wij aanvullende middelen beschikbaar. Om goed zicht te houden op de ontwikkeling van de biodiversiteit en waterkwaliteit stellen wij een kennisagenda op met specifieke aandacht voor het agrarisch onderwijs.

Ook buiten het NNN zijn er mogelijkheden om de biodiversiteit te bevorderen. We werken samen met onze partners in de aanpak Groen Kapitaal, waardoor de biodiversiteit in de stad, het watersysteem en het agrarisch gebied verbeteren. Daarnaast stimuleren wij kruidenrijke akkerranden, bloemrijke bermen, zorgvuldig maaibeleid en vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Dit doen wij samen met de Noord-Hollandse weg- en waterbeheerders, zodat het effect groter is.

Groene vrijwilligers leveren een enorme bijdrage aan het beheer, de kennis over en betrokkenheid bij natuur en landschap. Wij intensiveren onze ondersteuning van deze vrijwilligers, onder andere voor groene burgerinitiatieven.

Dierenwelzijn en faunabeheer

Ganzen horen bij het Noord-Hollandse landschap, maar de schade die zij veroorzaken is te groot geworden. Wij willen meer prikkels aanbrengen om ganzen snel en doelgericht te verjagen. Eén van deze prikkels is het verhogen van het eigen risico bij faunaschade van agrarische ondernemers naar 20 procent. De middelen die hierdoor niet meer aan tegemoetkomingen in faunaschade worden uitgegeven, zetten wij in voor de transitie naar een duurzame agrarische sector. Daarnaast blijven we ons inzetten om invasieve exoten te bestrijden. We stellen middelen beschikbaar om opvangcentra voor wilde dieren te ondersteunen. De bouw van schuilstallen staan we toe als deze passen binnen het landschap en een beperkte omvang hebben.



Stiltegebieden

Stiltegebieden zijn een oase van rust, die belangrijk zijn in onze dynamische provincie. Wij houden de huidige stiltegebieden in stand. Voorwaarde is wel dat de stiltegebieden ook echt aan de norm voldoen. We verkennen of daarvoor extra handhavingscapaciteit of andere maatregelen nodig zijn. Als de normen desondanks niet gehaald worden, bekijken we of de status van het desbetreffende stiltegebied moet worden aangepast. In dat geval compenseren we elders.

Grote wateren, kusten en dijken

Noord-Holland is een schiereiland. Dat maakt onze kustbescherming van groot belang. Bij dijkversterkingen zetten wij in op een integrale aanpak, waarbij ook doelen zoals natuur, recreatie en landschap een plaats krijgen. In het Kustpact zijn goede afspraken gemaakt over de bescherming en het gebruik van de Noordzeekust. Om uitvoering van de gemaakte afspraken te borgen, willen wij het overleg over de kust structureel maken. In vervolg op het Kustpact willen wij vergelijkbare afspraken maken voor de Binnenduinrand, waarbij meerdere beleidsdoelen samen komen. In de Binnenduinrand staan we alleen revitalisering van bestaande bebouwing toe; dit mag echter geen legitimatie zijn voor grootschalige ontwikkelingen.

De Wadden zijn een ongerept natuurgebied, dat onze zorg en bescherming verdient. Tegelijkertijd moet het gebied niet ‘op slot’ voor de mensen die er wonen, werken en hun vrije tijd doorbrengen. In het Investeringskader Waddengebied is een goede balans gevonden en wordt, met inzet van het Waddenfonds, gewerkt aan de majeure opgaven in dit gebied. Wij gaan hiermee door en stellen hiervoor cofinanciering beschikbaar.

In vervolg op de Agenda IJsselmeergebied 2050 stellen we ook een integrale visie op voor de IJsselmeerkust. Wij willen de kernwaarden van dit gebied behouden en zetten in op kwaliteitsverbetering en het vergroten van de beleving van het IJsselmeergebied, spreiding van recreatie en toerisme en een herkenbare identiteit van kustplaatsen. Wij reserveren middelen voor een programma Identiteit kustplaatsen IJsselmeergebied.

Duurzame landbouw

Noord-Holland heeft een sterke agrarische sector die waardering verdient voor de hoge kwaliteit van de producten die zij levert aan de nationale, Europese en mondiale markt. Tegelijkertijd is deze sector kwetsbaar. De huidige agrarische bedrijfsvoering richt zich op een hoge productie en wordt vooral gestuurd door enkele ketenpartijen, zoals inkoopcombinaties en kredietverstrekkers. Deze werkwijze leidt in toenemende mate tot maatschappelijke discussie, omdat hierdoor het milieu, de bodem, de omgeving en de agrarische ondernemer zelf onder druk komen te staan.
Wij willen, met behoud van ontwikkelkansen en een eerlijk verdienmodel, de agrarische sector en alle ketenpartijen stimuleren om stappen te zetten richting een kringlooplandbouw (door te werken met proeftuinen) en verbetering van de natuur-, water- en bodemkwaliteit (o.a. door de inzet van bodemcoaches), klimaat en dierenwelzijn. Wij zien deze ambities ook bij veel agrarische ondernemers en zullen hen daarbij ondersteunen. De gewenste transitie beschrijven wij in een Voedselvisie. Specifiek voor de bollenteelt starten we een stimuleringsprogramma voor biologische bollenteelt, waarbij de focus ligt op percelen die in de nabijheid van natuurgebieden liggen. We stimuleren de afzet van biologische bollen, zowel door onszelf (bijvoorbeeld langs provinciale wegen) als door onze partners. Daarnaast starten wij, naar analogie van de Agriports en in overleg met de sector, een transitie-academie, zodat kennis en goede voorbeelden gedeeld worden. Ten slotte stimuleren wij gezond, goed en betaalbaar voedsel, bij voorkeur afkomstig uit de directe omgeving.



Recreatie en toerisme

Noord-Holland kent veel prachtige plekken. Veel toeristen weten Amsterdam te vinden, maar in onze hele provincie zijn er kansen om te profiteren van de impuls die toerisme kan bieden. Daarom is onze inzet gericht op een betere spreiding van toeristen, zowel in tijd als in ruimte. Wij richten ons vooral op het stimuleren van cultuurtoerisme. Noord-Holland is immers een provincie met – ook buiten Amsterdam – een rijke cultuur, historie en aantrekkelijke evenementen. Wij stellen een recreatie- en toerismevisie op, die een overkoepelend perspectief biedt op de toekomst van recreatie en toerisme in onze provincie en op de vraag hoe we de unieke kwaliteiten van de verschillende locaties kunnen versterken.

In een dichtbevolkte provincie als Noord-Holland is ruimte voor rust en ontspanning hard nodig. Onze groene gebieden bieden daar volop mogelijkheden toe. Om in deze gebieden te blijven investeren stellen we een Landschapsfonds in.

Onze recreatiegebieden moeten toegankelijk en gemakkelijk bereikbaar blijven en er moet ruimte zijn voor recreatieve elementen en ondernemerschap. Tegelijkertijd dient de balans tussen recreatieve activiteiten en rust, stilte en natuurbescherming geborgd te zijn. Recreatie mag niet leiden tot schade aan de wezenlijke kenmerken en waarden van de natuurgebieden. In de afgelopen tien jaar is veel aandacht geweest voor een aantal voortdurende knelpunten in het bestuursmodel van de recreatieschappen. Wij willen deze knelpunten oplossen door scheiding van de beleidsvormings- en beheertaken die nu beide door Recreatie Noord-Holland N.V. worden uitgevoerd. Uitgangspunt hierbij is een blijvende betrokkenheid van de provincie bij de werkzaamheden van de recreatieschappen.





5 Openbaar Bestuur

Democratische waarden vormen het hart van onze samenleving en vragen een integer, transparant en inclusief openbaar bestuur. Een eigentijds bestuur waarbij iedereen gehoord wordt en zijn inbreng kan leveren. Samenwerking met onze partners – overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en bewoners – is dus vanzelfsprekend. Immers, alle provinciale opgaven raken meerdere beleidsvelden en kennen vele betrokkenen. Bovendien vragen maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving, zoals de invoering van de Omgevingswet, om nieuwe vormen van bestuurlijke samenwerking. De rol die de provincie speelt kan per vraagstuk verschillen.

Bestuurscultuur

Ook in eigen huis willen we een transparante en inclusieve bestuurscultuur. We betrekken Provinciale Staten meer bij het proces van beleidsontwikkeling. We maken, in nauw overleg met Provinciale Staten, een agenda voor bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie. Een werkgroep zal voorstellen doen voor verbetering van de samenwerking binnen Provinciale Staten en met het college, en het besluitvormingsvormingsproces toegankelijker maken. Daarnaast stellen we een Commissie maatschappelijke trends en ontwikkelingen in, waarin het college hierover met Provinciale Staten van gedachten kan wisselen. Wij vergroten de participatie van bewoners, bijvoorbeeld door middel van bewonerspanels. Hierbij maken we vooraf steeds goede afspraken over inbreng en vorm, zodat duidelijk is wat iedereen kan verwachten en waar de grenzen liggen.

Bestuurskracht

Het takenpakket van gemeenten is de laatste jaren sterk uitgebreid. De meeste gemeenten zijn goed in staat om deze taken zelfstandig of in regionaal verband uit te voeren. Soms is een gemeentelijke herindeling wenselijk om voldoende bestuurlijke en ambtelijke slagkracht te ontwikkelen. Deze afweging moet zoveel mogelijk door gemeenten zelf worden gemaakt. De kwaliteit van het openbaar bestuur is daarbij van belang. Als de bestuurskracht en de democratische legitimiteit in gevaar komen, gaan wij hierover in gesprek met de desbetreffende gemeenten en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Steeds meer vraagstukken hebben een gemeente-overstijgend of regionaal karakter. Gemeenten en provincie werken dan regionaal of gebiedsgericht samen, zoals in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) of binnen gebiedsprogramma's. Wij ondersteunen deze regionale en gebiedsgerichte samenwerking en willen nog nadrukkelijker de verbindende schakel zijn tussen de MRA en Noord-Holland Noord.



Ondermijning van het openbaar bestuur door georganiseerde criminaliteit raakt het fundament van de democratische rechtsorde. Wij blijven strijden tegen alle vormen van ondermijning en stellen hiervoor middelen beschikbaar.

Europa

Veel Europese wet- en regelgeving werkt door in onze provincie. Wij hebben de afgelopen jaren veel inzet gepleegd in Europa en ons daarmee een positie verworven. Dat levert (financiële) kansen op die we willen verzilveren, bijvoorbeeld op de beleidsterreinen milieu, landbouw, energie en klimaatbeleid. We reserveren middelen voor de cofinanciering van Europese projecten. Daarnaast werken wij samen in IPO-verband en met het Rijk om Europese besluitvorming, waar mogelijk, te beïnvloeden en onze kansen te vergroten.

Provinciale organisatie

Wij staan voor goed werkgever- en opdrachtgeverschap. Onze ambtelijke organisatie wil een afspiegeling zijn van de Noord-Hollandse samenleving. Duurzaamheid, diversiteit en eerlijke arbeidsvoorwaarden zijn onze uitgangspunten; deze dragen we uit en dat verwachten we ook van organisaties waarbij we direct betrokken zijn, zoals onze verbonden partijen. Waar nodig gaan we het gesprek hierover aan.

Inkoop, aanbestedingen en klimaatneutrale organisatie

We moderniseren ons inkoop-, aanbestedings- en aandeelhoudersbeleid. De afgelopen jaren hebben wij fors ingezet op social return bij provinciale aanbestedingen. Wij zetten dit voort en leggen hierbij nadrukkelijk de koppeling met diversiteitsbeleid. Onze ambitie is om de provinciale organisatie in 2030 klimaatneutraal te laten zijn. We onderzoeken wat daarvoor nodig is en stellen hiervoor middelen beschikbaar.

Sponsoring

Wij kunnen een sponsorbijdrage verlenen aan publieksevenementen die een Noord-Hollands karakter, een bovenregionale uitstraling en een grote zichtbaarheid hebben. Hierbij richten we ons op publieksevenementen die aansluiten bij onze kerntaken. Onze sponsorbijdrage richt zich bij voorkeur op het realiseren van een maatschappelijk doel, zoals verduurzaming of participatie.

Data

Door ICT-ontwikkelingen komen steeds meer data beschikbaar. Deze datastromen bieden kansen voor technologische, sociale en economische innovatie. Wij zijn daarom voorstander van een open-databeleid en maken provinciale data in beginsel openbaar toegankelijk. Ethisch gebruik, met respect voor privacy en veiligheid, is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Wij actualiseren de provinciale datastrategie en zorgen dat binnen de provinciale organisatie voldoende kennis over dit onderwerp beschikbaar is.

Grond

De provincie is eigenaar van veel gronden. Deze gronden vertegenwoordigen een economische waarde en kunnen helpen om maatschappelijke doelen te realiseren. Wij vertalen de ambities van dit coalitieakkoord in ons grondbeleid.





6 Financïen

Uitgangspunten financieel beleid

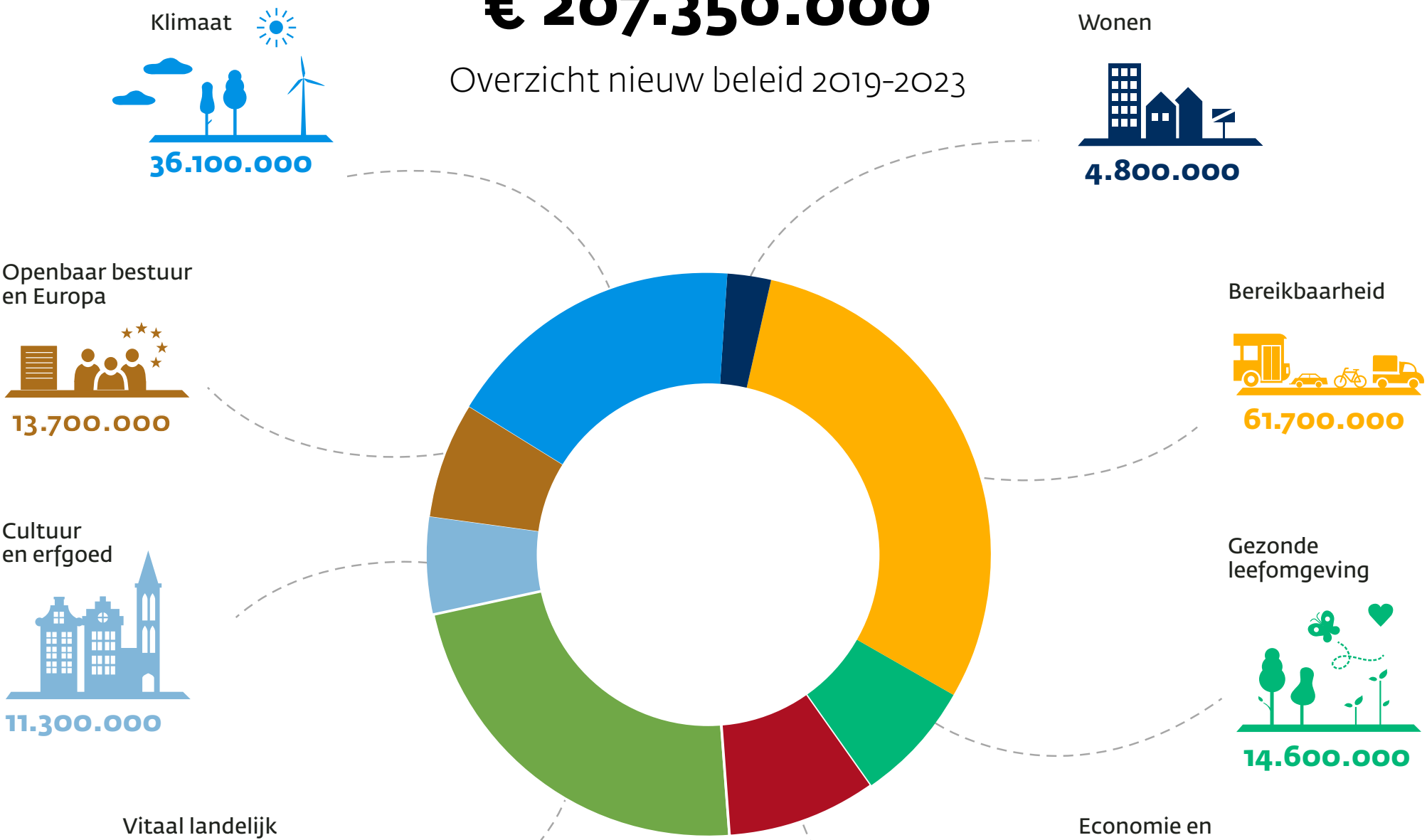
Wij staan voor solide financieel beleid. De Noord-Hollandse begroting dient meerjarig structureel in evenwicht te zijn. Uitgangspunt is dat structurele uitgaven, structureel gedekt worden: nieuw beleid zal altijd meerjarig gedekt moeten zijn en is uitsluitend mogelijk als sprake is van structureel hogere inkomsten of lagere lasten.

Het is belangrijk om voldoende weerstandsvermogen en -capaciteit te hebben, zodat financiële risico's kunnen worden opgevangen, zonder effect op de lopende begroting. De jaarlijkse begroting wordt opgesteld op basis van een actuele financiële planning. Uiteraard is er ruimte voor tussentijdse aanpassing van de begroting, zodat we kunnen inspelen op ontwikkelingen die voor Noord-Holland relevant zijn, zoals economische conjunctuur en beleid van het Rijk en de Europese Unie.

De Noord-Hollander draagt door middel van opcenten op de motorrijtuigenbelasting bij aan de provinciale begroting. De provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting worden niet verhoogd.

€ 207.350.000

Overzicht nieuw beleid 2019-2023



Overzicht nieuw beleid 2019-2023

1.Klimaat	
Klimaatakkoord	35.500.000
Visie ondergrond en energie-infrastructuur	400.000
Pilots zonne-energie	200.000
2. Duurzame verstedelijking en bereikbaarheid	
Wonen (incl. woonakkoorden en aanjaagteams)	4.800.000
Bereikbaarheid en mobiliteit (incl. aanpak kust Zuid-Kennemerland, Den Helder, ondertunneling N247 Broek in Waterland, Gooi- & Vechtstreek)	24.250.000
Investeringen leefbaarheid A8-A9-verbinding	11.000.000
Verkennende onderzoeken (doortrekken Noord-Zuidlijn, Houtribdijk, OV-visie)	450.000
Openbaar-vervoerfonds (incl. OV-knooppunten)	20.000.000
Fietsbeleid (incl. snelfietsroutes, fietsveiligheid, fietsenstallingen)	6.000.000
3. Leefomgeving en economie	
Herstructurering en intelligent ruimtegebruik bedrijventerreinen	10.000.000
MKB-instrumenten	3.000.000
Circulaire economie	1.050.000
Inclusieve arbeidsmarkt	3.600.000
Gezonde leefomgeving (incl. Leefbaarheidsfonds, asbest en geluidsschermen)	13.200.000
(Onderwater-)archeologie, monumenten en erfgoed	7.200.000
Cultuureducatie	2.300.000
Probiblio	1.800.000
Sport en verduurzaming accommodaties	1.400.000
4. Vitaal landelijk gebied	
Natuurnetwerk Nederland, waterkwaliteit en bodemdaling	21.000.000
Masterplan biodiversiteit	8.000.000
Integraal waterplan en klimaatadaptatie	5.100.000
Groene vrijwilligers: Betrekken bij Groen	400.000
Faunafonds, verhogen eigen risico	- 8.000.000
Opvangcentra wilde dieren	200.000
Handhaving natuur- en milieutaken en energiebesparing	4.000.000
Programma identiteit kustplaatsen IJsselmeer	200.000
Voedselvisie	6.100.000
Landschapsfonds (incl. liniedijken)	10.300.000
Recreatie en toerisme	200.000
5. Openbaar bestuur	
Bestuurscultuur en bestuurskracht	2.800.000
Cofinanciering EU-projecten	4.000.000
Klimaatneutrale provinciale organisatie	4.500.000
Sponsoring evenementen	2.400.000
Totaal nieuw beleid 2019-2023	**207.350.000**

Vrijval incidentele middelen 2019-2023

Vrijval reserves, stortingen en stelposten	2020	2021	2022	2023
Vrijval begrotingspost cofinanciering regiodeals / Interbestuurlijk Programma	- 8.250.000	- 14.000.000		
Incidentele vrijval reservering Bereikbaarheid Bollenstreek	- 79.000.000			
Incidentele vrijval reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur/OV risicoreservering HOV Gooi	- 9.500.000			
Incidentele vrijval bestemmingsreserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur/OV Zuidtangent	- 10.000.000			
Verlagen storting Reserve Uitvoeren Mobiliteitsbeleid door derden	- 4.000.000	- 4.000.000	- 4.000.000	- 4.000.000
Taakstellende doorlichting exploitatiebegroting: 'oud voor nieuw beleid'		- 4.000.000	- 4.000.000	- 4.000.000
Taakstellende doorlichting bestemmingsreserves		- 16.500.000		



Colofon

Teksten
Provincie Noord-Holland

Beeld
Amsterdam Economic Board, Bart Homburg, Bas Beentjes, Dirk-Jan van Dijk, Ellen de Vries, Elmer van der Marel, GreenPort Noord-Holland Noord, Martijn Beekman, OORgineel, Projectbureau MRA-Elektrisch, Rogier Reker, Ruud Karstens, Shutterstock

Vormgeving
Xerox Mediaservices